

**R. P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, E Societate Iesv, In
Collegio Romano eiusdem Societ. olim Theologiæ
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Disputationes
Scholasticæ, Et Morales, De Sacramentis in ...**

Lugo, Juan de

Lugduni, 1652

5. Quando liceat accipere Eucharistiam, non præmissa Confessione?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82340)

tali; quia locus ille Pauli, quem adducit ad id comprobandum, non loquitur de illa externa satisfactione, sed de sacramentali absolutione, ut constat; huius ergo absolutionis necessitatem ex Divina lege provenire supponit.

79. Addere possumus non leuem coniecturam ex eo, quod numquam usque adhuc Ecclesia, aut Summus Pontifex in eiusmodi præcepto dispensaverit, sicut dispensatum est aliquando in aliis præceptis Ecclesiasticis; nam in præcepto ieiunij naturalis ad communionem prærequisiti, scimus, cum aliquo dispensatum fuisse in aliquo casu, præterquam quod olim feria quinta in Cæna Domini in aliquibus Ecclesiis sumebatur communio post cenam: in præcepto tamen confessionis prævia in iis circumstantiis, in quibus præceptum obligat, numquam dispensatio concessa, imo nec petita, aut intenta fuit.

80. Obici solet modus loquendi Tridentini dicto c. 7. *Communicare volenti renovandum est in memoriam modum legis eius præceptum*, scilicet Apostoli, iuxta veriorum explicationem: non ergo agnovit Concilium præceptum divinum Christi, sed humanam Apostoli. Respondetur, ex illis verbis nihil colligi: non enim novum est appellare legem, aut præceptum hominis illud, quod per hominem intimatur, licet re vera sit præceptum aut lex ipsius Dei. Sic passim in Deuteronomio Moyses vocat præcepta sua, quæ à Deo Deut. 4. & 6. ipso acceperat populo proponenda. Cap. 4. *Custodite mandata Domini Dei vestri, quæ ego præcipio vobis.* & cap. 6. *ut timeat Dominum Deum totum, & custodias omnia mandata, & præcepta eius, quæ ego præcipio tibi.* Et paulo post: *Eruntque verba hæc, quæ ego præcipio tibi, in corde tuo, &c.* Unde ipse Christus appellabat illam legem Moysi, Ioan. 7. *Si circumfessionem accipitis homo in Sabbato, ut non solvatur lex Moysi.* Matth. 8. *Offende te Sacerdotibus, & offer munus, quod præcepit Moyses.* Mar. 10. *Quid vobis præcepit Moyses?* Quæ tamen omnia præcepta fuerant ipsius Dei, ut constat; imo & ipse Paulus eumdem modum loquendi usurpat; nam in eadem Epist. 1. ad Cor. cap. 7. sic ait: *Tu autem, qui in matrimonio iunctus es, præcipio, non ego, sed Dominus uxorem à viro non discedere; ubi utrumque coniungit, scilicet, præcipio, & rursus, non ego, sed Dominus: utique ergo præcipit, & Deus principaliter, & homo ministerialiter; neque ex hoc, quod appellatur præceptum Pauli, arguitur, quod non sit præceptum Dei.*

SECTIO V.

Quando liceat accipere Eucharistiam, non præmissa Confessione.

81. Certum est, posse aliquando id fieri, præmissa contritione; ut constat ex Concilio Tridentino sess. 13. cap. 7. in ultimis verbis, ubi proposita necessitate præmittendæ Confessionis, subditur: *modo non desit illis copia Confessoris, quod si necessitate urgeat, Sacerdos absque prævia confessione celebraverit, quam primum consecratur.* & Can. 1. *Declarat, inquit, ipsa sancta Synodus illis, quos conscientia peccati mortalis gravat, quantumcumque enim se contritos existiment, habita copia Confessoris, necessario præmittendam esse confessionem Sacramentalem.* Ex quibus verbis rursus colligunt Theologi, duas conditiones requiri, ut non præmittatur confessio; scilicet, quod non sit copia Confessoris, & quod sit necessitas communicandi, de quibus singillatim aliqua breviter notanda sunt.

Et primum ille dicitur non habere copiam Confessorij, qui vel nullum habet, vel Sacerdotem mu-

tum, aut nolentem ex malitia, vel ignorantia, aut ex alio capite absolvere, vel carentem iurisdictione, aut alio modo impeditum, vel etiam quando penitens timet sibi grave detrimentum, ut revelationem sigilli, vel malum graue à Confessario inferendum: tunc tamen debet penitens confiteri alia peccata mortalia, si quæ habet, omisis illis, propter quæ timet sibi tale detrimentum.

Quæritur, quæ distantia censeatur sufficiens, ut dicamus, non esse copiam Confessorij: Cano relect. de Penit. p. 5. §. 8. *Adterium non est difficile*, dicit: Si confessorius sit in alio oppido distante tribus milliariis, non esse copiam Confessorij. Alij dicunt, etiam tunc querendum esse à penitente, si non singulis diebus, saltem aliquoties: ita Corduba lib. 1. *quasi* 6. Corduba. ante finem, his verbis: *Non tenetur quotidie ire ad querendum confessorum; & ita potest sine confessione contritus uno, aut forte duobus diebus, maxime diebus festis, non tamen pluribus, celebrare.* Suarez in præsent. scilicet. 4. Suarez. & Valquez c. 2. dicunt, relinquendum hoc esse arbitrio prudentis, nec posse regulam uniuersalem assignari, sed pendere ex circumstantiis personæ, temporis, difficultatis itineris, &c. Illud certum est contra Richardum, non sufficere, quod aliquis maiori cum deuotione, & fructu alicui confiteatur, ut possit expectare illum, & interim celebrare absque confessione, si adsit alius, cui absque periculo possit confiteri.

Hæc certa videntur: illud est paulo difficilius; an qui habet peccatum reservatum, debeat confiteri Sacerdoti potenti absolvere à non reservatis; an possit communicare absque confessione, quasi non habens copiam Confessorij: P. Suarez cum aliis loco citato, §. 1. *Quartus casus est*, dicit, non esse improbabile, quod homo ille, licet possit confiteri inferiori omnia peccata, ut absoluat directè à non reservatis, & indirectè à reservatis, adhuc tamen, si velit, possit nulli confiteri, quia alioquin obligabitur ad confitendum bis idem peccatum reservatum, nempe tunc, & postea superiori, ut ab ipso directè absoluat. Verius tamen, & probabilius censet, quod debeat confiteri inferiori reservata, & non reservata; quia illud onus non est adeo graue, ut idcirco excusetur ab obligatione confessionis præmittendæ.

P. Valquez in præsent. num. 7. & 4. tom. 9. art. 3. dub. 9. per contrariam viam docet, illam posse quidem communicare cum sola contritione; non tamen posse confiteri inferiori, etiam si habeat peccata non reservata, quia inferior non potest valde absolvere à non reservatis eum, qui simul confiteatur reservata; non potest enim diuidi sententia absolutionis, sicut nec potest diuidi confessio: & quia alioquin sequeretur, posse confiteri sola non reservata, tacendo reservata; quorum enim dicat reservata illi, qui eorum iudex non est, neque esse potest. Cum ergo confessio Sacramentalis sit illa solum, quia penitens se accusat coram legitimo iudice; ille autem Sacerdos non sit legitimus iudex peccatorum reservatorum, consequens est, ut non possit penitens sacramentaliter confiteri inferiori, atque ideo non erit obligatio ea dicendi. Consequens autem est contra Auctores contrariæ sententiæ, qui omnes volunt, omnia prorsus peccata integre manifestanda inferiori.

Mihi (ut verum fatear) hoc ultimum argumentum suadet, non esse probabilem sententiam illam, quæ docet, in prædicto casu non obligari penitentem ad dicenda Confessario peccata reservata, à quibus ipse eum non potest absolvere, sed ea solum, à quibus absolvere potest; circa illa enim sola est iudex.

83. Quæritur quæ distantia censeatur sufficiens, ut dicamus, non esse copiam Confessorij: Cano relect. de Penit. p. 5. §. 8. *Adterium non est difficile*, dicit: Si confessorius sit in alio oppido distante tribus milliariis, non esse copiam Confessorij. Alij dicunt, etiam tunc querendum esse à penitente, si non singulis diebus, saltem aliquoties: ita Corduba lib. 1. *quasi* 6. Corduba. ante finem, his verbis: *Non tenetur quotidie ire ad querendum confessorum; & ita potest sine confessione contritus uno, aut forte duobus diebus, maxime diebus festis, non tamen pluribus, celebrare.* Suarez in præsent. scilicet. 4. Suarez. & Valquez c. 2. dicunt, relinquendum hoc esse arbitrio prudentis, nec posse regulam uniuersalem assignari, sed pendere ex circumstantiis personæ, temporis, difficultatis itineris, &c. Illud certum est contra Richardum, non sufficere, quod aliquis maiori cum deuotione, & fructu alicui confiteatur, ut possit expectare illum, & interim celebrare absque confessione, si adsit alius, cui absque periculo possit confiteri.

84. Aliud paulo difficilius.

Sententia Suarez.

85. P. Valquez. Valquez contrarium docet.

86. Sententia quæ nobis videtur probabilior.

iudex, atque, ideo illa sola potest legitime audire in suo tribunali. Quam sententiam licet aliqui improbabilem dicant, & Durandus in 4. dist. 17. q. 15. n. 11. acerbiori censura afficiat, eam tamen veram, aut probabilem esse fatetur non pauci, nec contemnendi Theologi. Gerlon 2. p. 17. de Casuum reservat. & Alphab. 41. Alex. vero Aletis 4. part. quest. 78. memb. 5. art. 2. ad ult. alias q. 18. membr. 4. art. 5. §. 2. & Maior dist. 17. q. 5. dicunt, esse probabilem; Petrus de Soto 10. de confessione, esse maxime probabilem. S. Antoninus 3. p. tit. 14. c. 19. §. 6. contrariam sententiam demonstrari non posse, sed tantum esse probabilem; quo etiam modo loquitur Mart. de Ledesma 2. part. 4. quest. 8. art. 2. dub. 4. dicens contrariam sententiam non esse certam. Nugnus in 3. p. q. 9. Additionum, art. 2. in 2. p. art. 2. dub. 1. refert pro hac sententia aliquos iuniores, & contrariam solum vocat probabiliorem; quod etiam indicat Suarez tom. 4. in 3. disp. 3. §. 1. selt. 3. n. 8. dicens posse reddi probabilem rationem, cur omnia peccata dici debeant inferiori. Clarius loquitur Antonin. Diana 2. tom. resolut. moral. tract. 4. resolut. 104. in fine, ubi ita concludit: *Ex quibus omnibus apparet, penitentem habentem casum reservatum etiam cum excommunicatione, urgente necessitate ad celebrandum, vel communicandum posse, ubi magis libuerit, vel expedierit, aut confiteri peccata non reservata, seu simul reservata, & non reservata, vel elicere actum contritionis, & sine penitentia confessione celebrare, aut communicare.* Eandem sententiam docet ab-
 Ferd. de Cast. solut. Ferd. de Castro p. 1. Operis moral. tractat. 4. disp. 4. punct. 3. §. 6. cuius titulus est. *Possit ne aliquando absolui hæreticus à privato sacerdote de peccatis non reservatis, tacita hæresi.* Et postea n. 2. respondet affirmatiue. Eandem sententiam probabilem esse docuit P. Ioan. de Salas in manuscriptis de sacram. Pœnitent. & indicat Bonacina disp. 5. de sacram. Pœnit. quest. 7. p. 5. §. 3. num. 9. vocans contrariam sententiam solum probabiliorem.

87. Fateor ergo, sententiam dicentem debere omnia peccata reservata cum non reservatis dici confessio inferiori, esse satis communem eius: tamen fundamenta non cogunt omnino; & ut hoc obiter dicam, magis videtur mihi discedere à sententia communi P. Vasquez, dum ait, penitentem in eo casu non solum non debere, sed nec posse præmittere confessionem, sed debere omnino absque confessione communicare, quam qui dicit, non debere confiteri reservata, sed solum non reservata, quibus directe absolui potest. Nam qui negat absolutionem à non reservatis forte validam, duos solum affert Vasquez num. 26. scilicet Richardum in 4. dist. 17. art. 2. quest. 8. ad 2. & Adrianum quest. 4. de confessione, §. sed dubium. Ex quibus Adrianus quidem id indicat; Richardus vero non loquitur in nostro casu, quando superioris copia non est, sed quando ipse etiam adiri potest, & tunc dicit, quod debet præcedere absolutorio superioris ante absolutionem inferioris, quod certum est; pro illa vero alia sententia non paucos attulimus: minus ergo opponitur sententiæ communi illa, quam sententia negans, posse penitentem in eo casu confiteri. Vnde libentius dicemus, penitentem eo casu, & posse, & debere confiteri saltem peccata non reservata, quia respectu illorum habet vere copiam confessarij, qui est legitimus eorum iudex; ergo respectu illorum urget præceptum confessionis, quod quidem non solum est de confitendis omnibus copulatiue, sed etiam diuisim omnibus, & singulis, iis scilicet, quæ saltem possit legitime confiteri, ut constat in eo, qui ob iustam causam tacet aliquod peccatum non reservatum, qui tamen adhuc tenetur ad confitenda

alia ante communionem: debet ergo præmitti confessio mortalium, quantum fieri potest. Dixi, mortalium, quia si præter peccatum reservatum non haberet aliud mortale, non obligaretur ad confitenda venialia, nisi per accidens, quando non haberet contritionem; tunc enim deberet confiteri venialia, ut eo modo absolueretur indirecte à reservatis, & reciperet gratiam.

Obiiciunt primo, confessionem de iure Diuino debere esse integram omnium mortalium, ergo non potest diuidi confessio explicando non reservata, & tacendo reservata. Respondetur hoc argumentum procedere contra omnes, qui communiter dicunt, posse tunc fieri confessionem saltem exprimentendo omnia etiam reservata; de iure enim Diuino non est sola integritas materialis, sed formalis, hoc est, integritas confessionis sacramentalis: confessio autem sacramentalis non est narratio peccatorum, sed confessio, qua penitens accusat se coram iudice vicario Dei; ergo licet dicerentur omnia peccata, non esset confessio sacramentalis integra: nam reservata non dicuntur sacerdoti inferiori ut iudici, & vicario Dei, cum non sit iudex illorum peccatorum. Vnde ipse Suarez tom. 4. disputat. 3. §. 1. selt. 3. num. 4. fateatur confessionem illam quoad peccatum reservatum non esse sacramentalem.

Ad argumentum itaque omnes debemus dicere, integritatem quidem confessionis requiri formalem, non materiale, hoc est, ut omnia dicantur, quantum fieri potest. Quare sicut qui ex legitima causa tacet aliquod peccatum, vel qui oblitus illius id omittit, facit confessionem formaliter integram; & sicut ille etiam, qui explicat omnia sua peccata præter vnum, quod propter incapacitatem confessarij intelligere, & percipere non potest, dicitur etiam facere confessionem formaliter integram: sic in nostro casu est confessio formaliter integra: nam penitens deferat omnia sua peccata mortalia ad legitimum iudicem, quantum potest; ideo enim peccatum reservatum non defert, quia non habet iudicem legitimum, ad quem deferat; & hic iudex, quem habet, non est capax legitime, & sacramentaliter audiendi illud: confitetur ergo integre, quantum potest, omnia peccata; quia illud, quod tacet, non potest nec sacramentaliter conteri, cum non sit, qui illud sacramentaliter possit audire.

Secundo obiici potest, quia licet peccatum externum furti, v. g. sit reservatum, actus tamen internus non est reservatus; ergo deberet penitens explicare saltem actum internum, qui subici potest iudicio huius confessarij; sicut in simili P. Coninck disp. 7. de Pœnit. dub. 9. in fine dicit, eum, cui ex confessione actus externi imminet periculum, debere tamen confiteri affectum internum, ex cuius confessione non timeret eiusmodi periculum. Porro si in nostro casu penitens debeat explicare actum internum, iam explicat totam malitiam actus externi, cum iste non addat malitiam nouam, sed denominetur malus à sola malitia interni, ut suppono; imo cum actus internus, & externus non sint duo peccata, sed consent vnum peccatum, consequens erit, ut nullum sit peccatum, quod non explicauerit, licet non omnino adequate quoad omnes partes: vnde nullum etiam erit peccatum, à quo non fuerit aliquomodo directe absolutus.

Respondeo, hæc ipsa inconuenientia ostendere, non esse obligationem explicandi tunc actum internum, quia certum est, aliquod peccatum non tolli tunc directe per absolutionem; si autem tota malitia actus interni tolleretur directe, non video quid remaneret auferendum directe per absolutionem superioris.

superioris; nam dimissa tota malitia peccati, non potest manere non dimissum peccatum; quia dimitti malitiam, est auferri reatum, seu debitum odij, & auferri Diuinæ propter illam malitiam; non potest ergo manere odibilis homo propter peccatum, si iam non est odibilis propter malitiam peccati; quia motuum formale odij est sola malitia. Fatendum ergo est, non solum actum externum, sed eius etiam malitiam, ac proinde effectum internum esse referuatum; nam licet de facto peccata interna secundum se non referuentur, hoc intelligitur, quando non prodeunt in actum externum; quando vero prodeunt in externum, tunc referuatur non solum actus externus, sed etiam affectus internus, à quo prodit; unde à neutro poterit absolueri directe inferior Sacerdos; quia uterque fuit referuatus. posito actu externo.

91. *Terminatio* Tertio obicitur potest, quia si potest habens peccata referuata dimidiare confessionem cum inferiori, dicendo sola non referuata, sequitur, quod poterit id facere etiam absque necessitate communicandi; nam ille, qui tacet aliquod peccatum confessario, eo quod ex confessione illius peccati timeat ab eo aliquod malum graue, non solum id potest facere, quando virget necessitas communicandi, sed etiam absque ea necessitate, si vult confiteri, nec habet alium confessarium, cur possit absque periculo omnia peccata dicere; ergo similiter in nostro casu, si id licet, poterit fieri absque urgente tanta necessitate.

93. *Respondetur* Respondetur negando sequelam; & ad probationem dico, in primis aliquam etiam necessitatem requiri, vt in primo casu confessio non differatur; nam si commode potest differri confessio, differenda est, vt possit absque periculo integra fieri, vt tradunt Soto in 4. dist. 18. quest. 2. artic. 5. 8. Circa tertium, & Suarez tom. disputat. 23. sect. 2. num. 7. Minorem tamen necessitatem, & causam exigunt ad non differendam confessionem in eo casu, quam in nostro, quando quis habet peccatum referuatum, nam Soto solum dicit, differendam esse quando commode potest; Suarez vero dicit, esse iustam causam non differendi, si quis ideo deberet diu manere absque confessione, etiam si nulla alia virget necessitas. Vnde oportet reddere rationem differentie, cur maior necessitas requiratur in nostro casu ad confitendum coram inferiori tacitis referuatis, quam in alio casu ad confitendum, omisso illo peccato, quod absque periculo dici non potest, cum tamen in vtroque casu dimidietur materialiter confessio, & in neutro formaliter: cuius rationem non reddunt auctores.

94. *Differentia* Potest autem differentie ratio colligi ex diuersitate precepti, quod in vtroque illo casu obstat videtur; nam in primo casu solum videtur obstat obligatio confitendi integre omnia peccata; que quidem obligatio intelligitur semper cum moralitate, & moderatione humane diligentie; vt constat in examine conscientie, quod debet penitens præmittere ad eum finem, vt integre confiteatur omnia peccata, quod tamen examen non exigit exquisitam diligentiam, sed humanam, & suauem; sicut nec in ipsa explicatione peccatorum obligatur homo ad adhibendam exquisitam diligentiam, vt ea omnia distinctissime explicet, sed humanam, & moralem, propter eandem rationem, ne illud Sacramentum nimis onerosum, & difficile redderetur. Hinc ergo fit, vt nec sit obligatio adhibendi omnem curam exquisitam, vt confessio fiat tunc, quando omnia peccata, nullo omisso, integre possint dici. Si enim aliquis, v. g. sentit, se ob capitis debilitatem non posse nunc satis attendere ad recogitanda omnia sua peccata, debet quidem expectare per aliquod breue

P. Ioan. de Lugo de Sacramentis.

tempus, vt resumptis viribus, possit examinare suam conscientiam, non tamen debet ea de causa diu differere confessionem; sed potest confiteri ea, quæ sibi occurrunt, licet sciat, non posse à se fieri examen sufficiens ad reuocanda in mentem omnia sua peccata. Similiter ergo non debet diu differre, vt possit expectare alium confessarium, cui omnia peccata, nullo prorsus omisso, absque periculo possit dicere, sed potest nunc confiteri, quia integritas confessionis non obligat ad exquisitam diligentiam adhibendam, sed ad moralem, & humanam, vt vidimus.

At vero in nostro casu, qui habet referuata, indiget maiori causa, vt possit dimidiare confessionem coram inferiori; quia non solum obstat præceptum integritatis confessionis, sed aliud etiam, scilicet præceptum comparandi coram legitimo iudice in foro Sacramentali; quod quidem præceptum arctius obligat, quia ex eius violatione peruerteretur ordo Ecclesiasticus, & debita subordinatio inferiorum ad superiores, & præiudicaretur iuri Prælatorum, si possent facile subditi, omisis superioribus, recurrere ad inferiores; quare ad hoc faciendum merito exigitur grauis necessitas. Quando vero penitens comparat coram suo legitimo iudice, minor necessitas requiritur ad hoc, vt possit aliquod peccatum omittere, quia per hoc non perueritur ordo hierarchicus, aut præiudicaretur iuri superioribus; & aliunde si integritas confessionis ita stricte obligaret, redderetur, vt vidimus, nimis difficile confessionis remedium: quæ ratio non procedit in altero casu; neque enim redditur durius remedium confessionis eo eo, quod debeat aliquis non comparere coram inferiori, quando comparandum est coram superiori; quia potest homo tunc coram neutro comparare, si non est aditus ad superiorem; non ergo obligatur ad aliquod onus, sicut si obligaretur ad exactissimam omnium peccatorum confessionem, & adeo stricte obligaret eius integritas. Hinc ergo præceptum istud integritatis materialis non exilimatur à fidelibus obligans cum tanto rigore, sed cum suauitate ad diligentiam moralem, & humanam, licet illud aliud præceptum non peruerendi ordinem iudicij, nec recurrendi ad inferiorem pro superiori, maiori cum rigore obligare credatur.

Ex dictis ergo infero primo, in prædicto casu necessitatis penitentem posse, & debere adire confessarium inferiorem à quo possit absolui directe à non referuatis: quod enim hæc simul sint cum referuatis, non obstat valori prædictæ absolutionis, vt constat in eo, qui oblitus est inuincibiliter per longum tempus peccati referuati, & confessus est inter alia non referuata sæpe confessario ordinario, à quo quidem valide absoluitur directe ab illis, & indirecte à referuato, vt fatetur ipse P. Vasquez, qui frustra conatur reddere rationem differentie inter illum casum, & nostrum, vt in illo sit, in nostro vero non sit valida absolutio à non referuatis, quam rationem bene impugnatur P. Suarez tom. 4. dicta disp. 8. de Penit. dub. 13. num. 10. Videtur enim absque fundamento auferri potestatem absoluendi indirecte à referuato, quando explicatur, cum tamen possit id fieri, si taceretur. Nam quid refert exprimi, vt ideo non possit dimitti: aut cur absolutio non potest terminari directe ad sola non referuata, sicut si illud dictum non fuisset?

Opponunt aliqui verba Trid. sess. 14. cap. 7. dicentis, Sacerdotem inferiorem extramoris articulum nihil posse in casibus referuatis. Sed respondetur facile, eos nihil posse directe, posse tamen indirecte, sicut in casu, quo penitens immemor referuari confiteatur non referuata, absoluitur indirecte à referuatis

95.

Qui habet referuata indiget maiori causa vt possit dimidiare confessionem.

96.

Inferitur primo.

97.

Opponunt aliqui verba Trid. Respondetur.

N n in

in omnium sententia. Non ergo potest intelligi Trid. de potest. etiam ad absoluendum indirecte.

98.
Infero secun-
do.

Infero secundo, penitentem, qui in prædicto casu necessitatis non haberet alia mortalia non referuata, non teneri ex præcepto ad confitenda venialia Sacerdoti inferiori, vt ab iis directe absoluere-
tur, & indirecte à referuatis. Ita Suarez, & Coninch locis citatis, quia confessio venialium non videtur obligare sub præcepto; ergo præceptum præmit-
tendæ confessionis ante communionem non obli-
gat ad venialia confitenda, nisi per accidens, quan-
do aliquis non putaret se esse sufficienter contri-
tum. Posset tamen confiteri sola venialia, si vellent; &
melius id esset, quam non confiteri. An vero posset
confiteri venialia simplici Sacerdoti, qui non esset
approbatus, nec posset absolvere ab illo mortali,
vt hac via ab eodem absoluere-
tur indirecte à referuatis; Suarez, & Coninch probabiliter affirmant,
sicut habens mortale non referuatum, cuius non
recondatur, posset confiteri venialia simplici Sacer-
doti, & obtinere indirecte remissionem mortalium.
Ex hoc autem non leuiter confirmatur, quod supra
diximus, non esse improbabile, posse illum tacere
peccatum referuatum. Quorsum enim dicat pecca-
ta referuata simplici Sacerdoti nondum approbato,
qui neque à non referuatis absolvere potest?

99.
Infero tertio.

Infero tertio, quid dicendum sit de habente ex-
communicationem referuata, an, urgente etiam
necessitate communicandi, & non data copia Super-
ioris legitimi, possit, aut debeat confiteri inferiori,
qui cum à prædicta excommunicatione soluere non
potest. Non desunt, qui dicunt, excommunicatum
etiam occultum non posse extra mortis articulum
communicare, urgente etiam scandalo, & infamia.
Soto in 4. dist. 12. quæst. 1. art. 4. Syluester, Excommuni-
catio 3. calu 3. Rosel. & Couart. quos refert Henric.
lib. 8. de Euchar. c. 47. §. 4. lit. Q. qui dicit, posse, si pre-
mat periculum grauis infamiae, aut scandalii, semel,
aut bis celebrare, cum contritione, & tremore.

100.
Alij commu-
niter dicunt.

Alij communiter dicunt, posse, urgente necessi-
tate, communicare, aut celebrare absque absolutio-
ne à censura, quia præceptum Ecclesiæ, quæ censu-
ram imponit, non obligat cum tanto detrimento.
Suarez tom. 4. disput. 3. sect. 3. num. 6. Coninch disp. 8.
num. 107. & alij quos afferunt. Quod confirmari po-
test à simili; quia excommunicatio priuat etiam audi-
tione Sacri, sicut priuat Sacramentorum partici-
patione; & tamen excommunicatus occultus non
potens habere absolutionem, potest audire Sacram
ad vitandum graue scandalum, aut detrimentum.
Item S. Thomas in præsentis quæst. 83. artic. 6. ad 2.
& in 4. dist. 17. & alij concedunt, quod Sacerdos, si
recondatur excommunicationis post consecratio-
nem, debet prosequi, si vero ante consecrationem,
dicunt tutius esse relinquere Missam, nisi timeatur
grave scandalum. Vnde arguitur clare, non esse in-
trinsece malum, quod excommunicatus communi-
cet, cum possit ratione scandalii honestari: cur ergo
non posset æqualis, & grauior causa occurrere etiam
ante inchoatam Missam? Quod enim attinet ad hoc
de scandalo, & graui detrimento, idem iudicium
videtur esse de eo, qui inchoauit, vel non inchoauit
Missam, cum vterque possit pati æquale detrimen-
tum aut periculum.

101.
Alij dicunt
hominem in ta-
li casu posse
cum contri-
tione commu-
nicare.

Alij ergo dicunt, posse quidem in tali casu homi-
nem cum contritione communicare, non tamen
posse confiteri, vt absolueretur directe à non referua-
tis. Quod certissimum, & absque controuersia dicit
Vasquez tom. 4. quæst. 9. artic. 3. dub. 9. num. 8. & idem
tenent alij, quos refert Suarez dicta sect. 3. num. 1. qui-
bus adde Syluium in Addit. ad 3. p. quæst. 20. artic. 2.

quæst. 3. Alij denique dicunt tunc posse confiteri non
referuata Sacerdoti inferiori, à quo absolueretur di-
recte ab illis, & indirecte à peccato referuato, licet
ab excommunicatione nullo modo absolueretur. Ita
Suarez loco citat. num. 6. Coninch, & alij.

Hoc dubium pendet ex quæstione illa, an excom-
municatus, non præmissa absolutione à censura, etiam
possit valide absolui à peccato; in qua multi negant, etiam
quos sequitur Vasquez, alij affirmant, quos sequitur de
Suarez, & Sanchez lib. 2. in Decalog. c. 8. num. 5. quod
etiam mihi probabilius videtur; & ea sententia sup-
posita, consequenter dicendum videtur, posse in
prædicto casu confiteri non referuata, ab eoque di-
recte absolui, & indirecte à referuatis, licet maneat
adhuc excommunicatus; quia excommunicatio, sic-
ut non priuat illum tunc receptione Eucharistiæ
propter urgentem necessitatem, sic nec priuat rece-
ptionem sacramenti penitentiae, propter eandem
necessitatem.

Dices, excommunicationem per se prohibere re-
ceptionem cuiuslibet sacramenti; per accidens autem
excusatur tunc homo propter necessitatem: cum
vero necessitas solum sit accipiendi Eucharistiæ,
qua accepta, cessat periculum scandalii, vel infamiae,
non debet extendi ea licentia ad recipiendum
aliud sacramentum, quod non est necessarium ad ea
detrimenta vitanda. Respondetur, eo ipso, quod li-
cita sit susceptio Eucharistiæ, fieri licitam confi-
sionem sacramentalem, quæ ex Diuino præcepto
debet præmitti Eucharistiæ; vnde consequenter di-
cendum censo, tunc non solum licere, sed debere
omnino per se loquendo præmitti confessionem de
peccatis mortalibus non referuatis, vt obseruetur,
quantum fieri potest, præceptum Diuinum confi-
tendi omnia mortalia ante communionem. Dicit,
per se loquendo; quia per accidens poterit excusari,
potest enim homo conformare se practice cum
sententia contraria docente, non posse, aut non de-
bere tunc præmitti confessionem, & iuxta eam po-
terit probabiliter operari. Quando vero non essent
alia peccata non referuata, atque ideo ex hoc capi-
te cessaret obligatio confitendi, adhuc videtur pro-
babile, quod posset licite confiteri de venialibus,
vel de mortalibus, quæ antea confessus fuisset, vt
ita absolueretur indirecte à referuatis, & securus
disponeretur ad Eucharistiæ, non potest enim pre-
sumi, quod, urgente necessitate communicandi, ve-
lit adhuc Ecclesia obligare, ne confiteatur, & vt ma-
neat cum onere, & necessitate habendi contriti-
onem perfectam, quæ non ita facile haberi potest
ab homine paulo ante propter sua crimina excom-
municato. Vnde cum Ecclesia in mortis articulo
non velit hominem relinquere cum illo onere, &
ideo concedat facultatem absoluendi eum directe
à quolibet crimine, credibile est, quod in casu no-
stro non velit eum relinquere cum obligatione, &
necessitate habendi contritionem, sed permittat,
quod saltem indirecte possit absolui à referuatis,
dum alia confiteatur.

Quanta vero debeat esse necessitas, vt ante ab-
solutionem ab excommunicatione possit quis com-
municare, aliqui dicunt maiorem causam, & neces-
sitatem ad hoc requiri, quam ad communicandum
absque confessione, si non esset excommunicatus.
Ita Coninch loco citato num. 107. Sed P. Vasquez
in præsentis disputat. 208. num. 13. dicit, se non inue-
nire differentiam in his præceptis; imo (si quæ est)
magis stricte debere obligare præceptum præmit-
tendi confessionem, quod Diuinum est, quam alia
præcepta mere Ecclesiastica.

Quæritur potest, an qui eiusmodi peccatum referuatum

uatum cum excommunicatione habet, debeat in eo casu confiteri Sacerdoti inferiori peccatum illud, licet non possit ab eo absolui ab excommunicatione. Nam licet supra dixerimus, non esse improbabile, quod possit tacere reueruata, a quibus non potest directe absolui; alia tamen videtur esse ratio in hoc casu. Solet enim communiter dici, peccata illa, quæ referuntur ratione excommunicationis, ablata, vel impedita excommunicatione, non esse reueruata; unde videtur tota reueruatio cadere supra solam excommunicationem, non supra ipsum peccatum; ergo peccatum, prout distinguitur ab excommunicatione, potest esse materia directa huius confessionis, & tolli directe per absolutionem inferioris, licet non possit absolui ab excommunicatione. Et quidem ita dicendum esset, si vera esset sententia, quam indicant Durandus, & Caietanus, quos refert Suarez *disco 4. tom. disputat. 29. sect. 1. n. 7.* quod scilicet sola excommunicatio per se, & immediate reueruatur, culpa vero mediate, & per accidens, quatenus non potest quis absolui à peccatis, nisi prius à censura absoluitur. Illa tamen sententia communiter reicitur, & eam impugnant Suarez ibi, & Thom. Sanchez *disco cap. 8. num. 5.* cum aliis, eo quod licet peccatum illud non reueruatur sine censura, utrumque tamen immediate reueruatur, censura, & peccatum ipsum, atque ideo, quamdiu manet censura, manet etiam reueruatio ipsius peccati, unde neque peccatum potest esse materia directa illius confessionis, vel absolutionis, quæ ab inferiori præstat; non ergo erit maior obligatio confitendi tunc illud peccatum, quam alia, quæ absque censura reueruatur.

106. Inferitur quarto, non bene assignari alios casus, vt in illis possit homo absque confessione communicare, quasi non habens copiam confessarii, v. gr. si adit confessarius idoneus, sed speretur breuiter alius, cui solet cum maiori deuotione confiteri; item si abit proprius Parochus, adit autem alius, cui ex priuilegio solum confiteri potest. Qui casus, & alij similes bene impugnantur apud Suarez & Vasquez, & reiciuntur vt omnino insufficientes.

Qua necessitas excuset à præmittenda Confessione.

107. Restat breuiter dicere de secundo puncto, scilicet de necessitate communicandi requisita, vt possit absque confessione præuia id fieri. Reduci autem solent casus necessitatis ab aliquibus ad duo capita. Primum est instantis mortis, si aliquis, v. g. in mortis articulo non possit confiteri, aut absolutionem obtinere, & possit communicare; in quo casu concedunt omnes, posse id fieri. Secundum caput est infamiae, aut detrimenti, quod incurritur, si homo non communicet. Circa primum caput quæritur solet, an sufficiat necessitas dandi viaticum alteri, vt possit Sacerdos absque confessione celebrare? Communis sententia affirmat, vt testantur Suarez, & Coninch in præfenti; contra hoc tamen videtur esse, quod in prædicto casu non posset aliquis celebrare non ieiunus iuxta communem sententiam; & saltem in omnium sententia non posset absque vestibus sacris celebrare, cum tamen hæc requirantur solo præcepto humano; ergo multo minus poterit absque confessione, quæ exigitur præcepto Diuino. Quod quidem argumentum non parum urget, supposita doctrina P. Vasquez, quæ in præfenti *disp. 208. n. 12.* aperte dicit, magis obligare præceptum Diuinum præmittendi confessionem, quam præceptum ieiunij ante communionem, quod est mere humanum.

P. Ioan. de Lugo de Sacramentis.

Cæterum, si hoc argumentum esset efficax, multum probaret; quia probaret, necessitatem, quæ sufficit ad communicandum, non præmissa confessione, sufficere ad celebrandum absque vestibus sacris; atque adeo Sacerdotem, qui in articulo mortis suæ posset ex omnium sententia celebrare ad communicandum pro viatico, non præmissa confessione, posset etiam tunc celebrare absque vestibus sacris, absque altari consecrato, absque vllis orationibus, aut Euangelio, sed solis prolatis verbis consecrationis, & iis, quæ requiruntur ad substantiam Sacrificij: reliqua enim sunt solum ex præcepto humano, quod minus obligat, quam Diuinum præmittendæ confessionis: conueniens autem nullus conceder.

Vnde nec videtur subsistere doctrina, seu responsio alia P. Coninch *infra quest. 80. art. 8. n. 57.* dicentis, quando vnum præceptum Diuinum, & alterum humanum in eundem hominem concurrunt, debere potius seruari Diuinum, quam humanum: scilicet, quando non concurrunt in eandem personam. Ex quo infert, sacerdotem non ieiunum posse celebrare, vt se ipsum communicet pro viatico, & obseruet præceptum Diuinum; non tamen posse celebrare vt alter accipiat viaticum. Hæc, inquam, doctrina non videtur vniuersaliter vera, quia sacerdos, vt dicebam, non potest celebrare absque vestibus sacris, vt seipsum pro viatico communicet; ergo non potest facere contra præceptum Ecclesiæ semper, vt obseruet Diuinum, quia re vera tunc præceptum Diuinum non obligat, stante prohibitione Ecclesiæ.

Aliter ergo dicendum est, loquendo de possibili, negari non posse, quod aliquando Ecclesia cum tanto rigore præcipiat, aut prohibeat aliquid, vt etiam intuitu obseruandi præcepti Diuini id omiti, vel fieri non possit. Sicut etiam è contra potest aliquando præceptum Diuinum ita arte obligare, vt nulla de causa prætermitti possit. Aliunde ergo colligendum est, quomodo hoc, vel illud præceptum in particulari obliget. Et quidem præceptum præmittendæ confessionis non obligare, urgente necessitate, constat ex Concilio Tridentino, vt vidimus, & ex vfu, ac traditione perpetua fidelium. Ratio autem est, quia cum finis intentus, scilicet, status gratiæ requisitus ad Eucharistiam possit etiam absque confessione haberi, media contritione, non debuit præceptum confessionis ita stricte obligare, vt nulla prorsus necessitas excusaret. Vnde cum magno fundamento colligere poterunt Theologi, occurrente æquali necessitate ex parte proximi moribundi, posse etiam Sacerdotem absque confessione celebrare, vt det illi viaticum; quia proximi necessitas aliquomodo propria est. At vero præceptum Ecclesiasticum non celebrandi absque altari aut vestibus sacris, &c. obligat cum maiori vniuersalitate, vt constat ex eodem vfu fidelium, qui hoc præceptum ita semper intellexerunt (quod idem de præcepto ieiunij ante communionem, licet non cum æquali certitudine, dici potest) vt non possit necessitas viatici sumendi, vel dandi excusare: unde nec posset aliquis viaticum accipere non ieiunus, nisi eadem Ecclesia iustis de causis id specialiter indulgisset. Ratio autem fuit, quia ad reuerentiam erga tantum sacramentum spectat, vt ritus, & cultus; quo celebratur, & sumitur, sit vniformis, & solemnus, nec posset ob priuatas necessitates, aut utilitates alterari, vt Missa absque vllō ritu, aut apparatu celebraretur, ob communicandum infirmum, qui certe cultus, & veneratio Eucharistiæ haberi non posset alia via, sicut status gratiæ haberi potest per contritionem absque confessione. Posita ergo tanta, & tam vniuersali obligatione

N n illis

108.

Hæc argumentum nihil probat.

109.

Neque subsistit doctrina P. Coninch.

110.

Aliter ergo dicendum est.

illius præcepti Ecclesiastici, non potest argui ab illo ad præceptum præmittenda confessionis; quod non obligat cum tanta vniuersalitate.

111.
Initialis.

Respondet.

Dices, prohibitio, quæ oritur ex excommunicatione, non est præcepti Diuini, sed humani, sicut prohibitio celebrandi absque vestibus sacris; & tamen excommunicatus, non præmissa absolutione poterit celebrare ad sumendum sibi, vel etiam ad ministrandum alteri viaticum; ergo neque Ecclesia intendit suis præceptis obligare cum tanta vniuersalitate, vt excludat hanc etiam necessitatem. Respondet, non esse necesse, quod Ecclesia æque vniuersaliter intendat obligare omnibus præceptis, neque enim in omnibus eadem est ratio. Et quidem verisimile est, excommunicatum etiam pro viatico alteri ministrando posse absque absolutione celebrare, quando necessitas urget, sicut potest absque confessione id facere, qui mortaliter peccauit. Nam quod excommunicatus non celebrat, non tam spectat ad ritum, & venerationem sacramenti, quam ad penam, & punitionem ipsius excommunicati: voluntas autem puniendi iniurius interpretanda est, quam voluntas aliquid præcipiens propter reuerentiam, & cultum ipsius sacramenti, circa quem oportet leges esse magis stabiles, & vniuersales. Vnde minor causa sufficit, vt excommunicatus celebret ante absolutionem, quam vt celebret non ieiunus, vel absque vestibus sacris, quæ non ad penam, sed ad venerationem sacramenti ordinantur.

112.
Quod attinet ad secundum caput definitur.

Quod attinet ad secundum caput, ex infamia scilicet, aut detrimento, quod vt videtur, licita est communio absque confessione; ex hoc capite habetur. Primo, quod possit sacerdos celebrare, quando non potest omittere absque infamia, & nota; quod idem est de laico, qui eodem modo non posset absque nota communionem relinquere; quod plerumque etiam procedit, quando iam quis accessit ad altare communicaturus; quo in loco nullo modo debet à sacerdote de peccatis audiri, sed potius debet communicare, præmissa contritione, aut etiam non præmissa, si iam confessus est alia peccata, cum dolore vniuersali de omnibus.

113.
Infertur secundo.

Infertur secundo, ex hac regula potius quam ex vlla alia decernendum esse de sacerdote, qui ante, vel post consecrationem recordatur alicuius peccati: semper enim iudicandum est, non teneri ad confessionem, quando absque nota confiteri non potest. Non est ergo recurrendum ad Missam iam inceptam: si enim Missa incepta, ante consecrationem posset discedere ad confitendum, deberet id facere: si posset item post consecrationem accersere sacerdotem, cui confiteretur, deberet id facere; quia vero neutrum potest vix fieri vnquam absque nota, non obligatur; vt cum aliis docet Vasquez in præfati, n. 11. Vnde etiam antequam ad altare accedat, potest æqualis ratio virgere, vt si iam ex sacrario vestibus sacris ornatus procedit, vel coram multis parare se inceptum, nec possit absque nota se exuere. Itaque post consecrationem hæc sola differentia est, quod licet sine nota posset relinquere Missam, non debet, nec potest, sed debet perficere sacrificium. Cæterum, si tunc posset absque nota confiteri ante communionem, deberet id facere, atque ideo in tantum potest progredi absque confessione, in quantum non potest absque nota accersere aut discedere ab altari, vt breuiter confiteretur, & rediret ad perficiendum sacrificium.

114.
Infertur tertio.

Infertur tertio, concurrente eadem infamia, aut nota, posse sacerdotem absque confessione celebrare, vt in die festo alij Missam audiant; cessante vero notæ periculo, non posse; vt docet Suarez in præfati

sect. 4. qui tamen oppositum dicit, quando esset Parochus, qui ex officio debet celebrare, vt subditi audiant sacrum; tunc enim non exigit periculum infamiae. Sed Vasq. in præfati, n. 8. magis consequenter in vtroque casu requirit infamiam, aut notæ periculum. Potest tamen, qui veli, sententiam contrariam vt probabilem sequi; imo & illam, quod possit sacerdos in die festo non habens aliam Missam, quam audiat, celebrare, vt obseruet præceptum audiendi sacrum; quam tenent plures Auctores, quos refert & sequitur Diana de celebrat. Missarum Resol. 63. qui addit Resol. 64. posse etiam id facere, vt alij Missam audiant in die festo, alioquin non audiri. Sed re vera Tridentinum supponit, exigi necessitatem, & carentiam confessarii; illa autem non videtur necessitas: quid enim refert, quod alij non audiant Missam, quando per illos non stat? Certe non tenor ego vllō modo celebrare, vel pices mittere, vt alij obseruent præceptum Missæ, vel ieiunii.

Obiicit P. Diana, ex hoc sequi, quod nec possit Sacerdos absque confessione celebrare ad dandum viaticum moribundis; neque enim peccabit, & grotus non accipiendi Viaticum, quando per ipsum non stat. Respondetur tamen, non esse paritatem: est enim grauior longe necessitas accipiendi Viatici, quam audiendi Missam; & est multo maius detrimentum, quod patitur homo, si viatico careat. Dices; ergo saltem non poterit Sacerdos celebrare, vt ipsemet audiat Sacrum in die festo, non præmissa confessione; neque enim ipse peccabit, aut incurrit magnum detrimentum, non audita Missa, quando per ipsum non stat. Respondet, ideo dixi, verius esse, quod tunc non possit celebrare, nisi aliunde sequatur aliud inconueniens. Probabile tamen esse contrarium propter Doctores non paucos, qui id tenent. Cæterum, cum ij Doctores non id extendant, vt possit etiam ad hoc, vt alij audiant Missam, non possumus ad existimare probabile propter eorum auctoritatem: fortasse enim putarant, Sacerdotem obligari ad audiendum Missam, & ideo habere necessitatem celebrandi: cum tamen non obligetur, vt alij audiant, non habet necessitatem celebrandi, vt illi habeant Missam, quam possit audire.

Infertur quarto, quid dicendum sit, quando urget præceptum communionis Paschalis. Suarez enim, vbi supra, probabilius dicit, quod non possit ob eam solam causam Sacerdos celebrare, aut alius communicare absque confessione, vt illud præceptum impleat, quia lex Eucharistica non obligat ad communionem, nisi quando debito, & legitimo modo haberi potest. Alij tamen communiter concedunt, posse tunc communionem accipi cum sola contritione; quos refert & sequitur Henriquez lib. 8. de Eucharistia, cap. 46. §. 4. litt. M. & Coninck in præfati art. 4. dub. 2. n. 17. quod mihi etiam placet; quia præceptum illud Ecclesiæ de communionem, non est pure Ecclesiasticum, sed est præceptum Diuinum determinatum ab Ecclesia quoad tempus; quare sicut, virgente præcepto Diuino Viatici sumendi, noluit Deus obligare ad confessionem præmittendam, si non est copia confessarii: sic virgente præcepto Diuino communionis etiam extra mortis articulum, idem credi potest: præsertim cum præceptum Diuinum communionis extra mortis articulum respiciat etiam necessitatem, quam habemus illius cibi: quem, quia est necessarius ad sustentationem animæ spirituales, ideo præcipit nobis Deus illum aliquādiu in vita sumere; ergo hoc præceptum etiam extra mortis articulum debebat permittere communionem absque confessione, quando non esset copia Sacerdotis.

Sacerdotis, utpote præceptum de cibo, necessario, & de re necessaria.

Infero quinto, aliter dicendum esse de communionem debita ex voto, aut etiam ex præcepto mere humano: ob eam enim solum causam non posset quis absque confessione communicare, si aliunde cessaret periculum notæ, aut infamiae. Alioquin semper posset omnes communicare absque confessione: posset enim vouere communionem hodiernam, & crastinam, quotidianam. Posset item Superior præcipere eiusmodi communionem, & hoc modo reddere necessariam communionem absque confessione. Fatendum ergo est, votum, aut præceptum humanum debere intelligi de communionem, quæ aliunde non opponatur modo debito ex Diuino præcepto, qualis est, quod præmittatur confessio mortalium.

Infero sexto, quomodo intelligi debeat id, quod in præfenti Doctores dicere solent, posse accipi communionem absque confessione ratione scandali. Nam si hoc intelligatur de proprio scandalo, rarissime habebit locum: vix enim vnquam contingeret, quod alij excitentur ad peccandum ex eo, quod ego absque confessione peccati occulti non communicem: debet ergo intelligi nomine scandali, nota, vel infamia, quam aliquis incurrit, omitendo communionem. Non tamen placet expositio P. Suar. in præfenti sect. 4. §. *Quarta etiam, & communis*; quia ait, ex illa populi admiratione solere leues homines occasionem sumere detrahendi, aut iudicandi temere, in quo videtur agnoscere rationem scandali: Hoc, inquam, non placet; quia vel illa omisso communionis præbet fundamentum sufficiens ad iudicandum, quod homo habeat peccatum, quod debeat confiteri; & tunc non erit iudicium temerarium id cogitare, vel de eo loqui, cum res sit publica, quod Sacerdos, vel Communione omisit; atque ideo non video, quæ occasio detur iudicandi temere ex eo, quod aliquis propter peccatum re vera mortale omitat communionem, cum re vera peccatum commissum sit causa non communicandi: vel illa omisso non præbet tale fundamentum ad id cogitandum, & tunc non video, quæ maior occasio detur peccandi, aut temere iudicandi, quam quâdo aliquis communicaturus quærit prius confessarium; tunc enim poterit etiam aliquis temere iudicare, quod habeat peccata graui confitenda: & tamen non ideo tenemur omittere confessionem. Debemus ergo nomine scandali in hac materia potius intelligere, vt dixi, infamiam, & notam; quam affert illa omisso communionis, & quæ minus proprie solet scandalum appellari.

SECTIO VI.

An, & quomodo requiratur contritio, quando non permittitur confessio ante communionem.

Non requiritur contritionem perfectam, sed sufficere attritionem cognitam, voluerunt aliqui Recentiores, quos tacite refert Suarez in præfenti sect. 5. quam sententiam probabilem esse significat Filiucius tom. 1. tract. 3. de sacramento Confirmationis cap. 3. n. 57. Eam tamen improbabilem esse, nec posse absque temeritatis nota defendi, docet idem Suarez; & Luisius Turrianus in censuris Theologicis centur. 2. dub. 16. & ipse Filiucius postea tract. 3. de sacramento Euchar. cap. 8. num. 220. retractasse videtur, quod prius dixerat, dum absolute tradit, esse omnino necessariam contritionem perfectam saltem existimam; quam sententiam docent omnes Theologi, quos late refert Suarez ibi, & colligitur ex P. Ioan. de Lugo de Sacramentis.

Patribus exigentibus omnino statum gratiæ, & sanctitatis, vt possit quis licite accedere ad hoc Sacramentum. Eorum verba vide apud Suarez ibi. Colligitur etiam ex Tridentino sess. 13. cap. 7. dicente, diligentius cauendum esse, ne absque magna reuerentia, & sanctitate accedat quis ad percipiendum hoc Sacramentum. Qui autem cum sola attritione accedit, non accedit certe cum sanctitate, sed in statu peccati. Denique, ex institutione ipsius sacramenti, quod cum sit per modum cibi, & sit sacramentum viuorum, prærequirit omnino vitam in percipiente illud. Addit Suarez aliud argumentum, quia sacerdos, vt ministrat Eucharistiam aliis, si sit in peccato, & non velit confiteri, debet saltem per contritionem constituere se in statu gratiæ; ergo multo magis, qui vult Eucharistiam recipere: plus enim est recipere, quam ministrare. Hoc tamen argumentum facile eludi potest; primo, quia probabilius est sacerdotem non peccare mortaliter, licet in statu peccati ministrat aliis Eucharistiam, vt vidimus supra disp. 8. de sacramentis in com. sect. 9. Deinde etiam dato antecedenti, consequentia non est formalis: retorqueri enim potest in sacramento Pœnitentiæ, ad quod ministrandum sacerdos qui habet conscientiam peccati, debet prius, si non confitetur, elicere actum contritionis, vt iustificetur; quod tamen non debet facere, qui illud recipit; quod etiam in sacramento Baptismi locum habet. Melius ergo probatur ex doctrina Conciliorum, & Patrum, atque ex sacramenti ipsius institutione.

Fateor, ex hoc ipso non leue argumentum desumi contra sententiam illam, quæ docet, posse aliquando virtute huius sacramenti conferri primam gratiam homini attrito. Si enim attritio aufert obicem effectui Eucharistiæ, ergo qui accedit cum attritione cognita, non accedit cum obice, & per consequens non accedit indigne. Si vero attritio non tollit obicem sufficienter, ergo sacramentum non confert gratiam. Cæterum cum auctores illius sententiæ nunquam concedant hanc sequelam, sed semper contentur respondere, & constanter tueantur obligationem habendi contritionem existimam, non potest ex probabilitate illius sententiæ argui illo modo probabilitas huius, licet consequentia sit probabilis; quia nimirum in tantum illa alia sententia est probabilis, in quantum probabiliter etiam negat hanc consequentiam.

Hoc ergo supposito, quærit poterit, primo, an qui prius confessus fuerat, & postea recordatur peccati, quod in confessione oblitus omiserat, nec potest iam confiteri; cum sit in altari, v.g. an debeat elicere contritionem nouam illius peccati ante communionem. Et quidem si dolor præcedens in confessione non fuerat vniuersalis de omnibus peccatis, vel ex motiuo vniuersali, quod se extenderet etiam ad istud peccatum; certum videtur, quod debeat elicere contritionem de hoc peccato; quia virtute confessionis nondum fuit iustificatus. cum hoc peccatum nondum retractatum non potuerit directe, nec indirecte remitti. Si vero dolor fuerat vniuersalis, vel ex motiuo, quod se extenderet ad hoc etiam peccatum, Antoninus Diana 1. tom. tract. de celebrat. Diana. Missar. resolut. 48. refert pro sententia affirmante obligationem ad nouum dolorem tunc elicendum Valerium Reginald. in praxi tom. 2. lib. 5. cap. 5. sect. 3. n. 9. vbi dicit, illum eam sententiam docere ex Medina, Suar. & de Graffis. Sed neque in illo to. 2. datur liber aliquis quintus; nec in libro quinto qui est in 1. to. habet aliquid ad illud propositum; in libro autem 29. c. 6. q. 4. vbi agit de illa materia, solum dicit, debere præmitti confessionem illius etiam peccati, si fieri possit.

Nn 3 possit,

120.
Ex hoc non
leue argumē-
tum desumi-
tur contra il-
los qui dicunt
posse confiteri
primam gra-
tiam virtute
Eucharistiæ
homini attri-
to.

121.
Quæritur
primo.

Valer. Regi-
nald.

Reijctur
Diana.